06 1/2p67

...ocesów III

...manus — Sollohub

... Sorocyna — Pańkowski — Chreptowicz

3. Pióro — Żaba.

4. Prozyna.

5 Przysiecki. Zdrojewski. Hornowski. Kasimirowicz.

6. Hołyńowski — Zakrzewski

7. Mysyzyński — Terlecki — Zaborowski

8. Sanguszko — Mouszewicz — Piotrowski.

9 — —

10. Dominikanie — Szamocki — Kotyliński.

11 Czartoryski — Cystersi.

12. Smyjski — Rembowski

13 Niemcewicz — Cystersi.

14 — Rembowski

15 Rembowski — Czartoryski.

16. Swiezanowski — Rembowski.

17 Rembowski — Niemcewicz.

18. Smyjski — Cystersi.

19. Basz — Zdanowicz — Kurecki —

20 Chojecki Tomkowicz — Poziemkowska.

21 — —

22 Murasko — Kowneccy, Chojecki.

23. Chojecki (Chojeccy) — Jankiewicz — Bogusławski.

24. — —

25 [Chojeccy.

26. Tomkowicz — Chojecki.

27. Korsak — Laskarys — Tyszkiewicz — Plater.

28. Abramowicz. Laskarys. Horain.

29. Laskarys — Tyszkiewicz Horain.

30. Zabiełło — Laskarys —

31. Horain. Plater. Laskarys.

32. — —

33. Laskarysowie.

34. Laskarys — Makowiecki.

35. Radziwiłł — Laskarys.

36. Korsak — Laskarys.

37. Plater — Laskarys.

Jurzykiewicz — Gorzymała — Sorokas

38 —

39 – Benedyktynki – Bukarewicz.
40. Bohusewicz – Wołłowiczówna –
41. — —
42 — —
43. Pękalski – Puciata.
44. Alexandrowicz. Kopelowicz. Domanicki – Tepter .
45 — —
46. Malesrewski – Bernardynki.
47 — —
48 — —
49. — —
50 – Łaniewski. Mokrzecki.
51 — — Nowicewicz.
52. Urbanowicz – Mokrzecki
53 Łaniewski – Mokrzecki.
54. — —
55 Jelscy – Ćwiński.
56 Janowski – Wołodkowicz.
57. Oskierkowie – Sinkiewicz – Niezabitowski.
58 Tuchanowski. Sinkiewicz Oskierko Korwyc.
59. — —
60 — —
61. Niezabitowscy.
62 — — Sinkiewicz.
63 — —
64 — — Tuchanowski.
65 — — Wolan.
66 — —
67 — Tomaszewicz.
68 — —
Tomaszewicz
69. Oskierko.
70 Tuchanowski – Sinkiewicz – Oskierko.

12. 127

SPRAWA

W. J. P. Jozefa Kazimierza Kniazia Szuyskiego Sądow Ziemskich i Grodzkich Wojewodztwa Brzeskiego Instygatora.

z W. JX. Felicyanem Rembowskim Opatem i wszystkiemi JXX. Cystersami Konwentu Wistyckiego.

O ukaranie penami Kontrawencyinemi trzykrotnemi za nieopłacenie summy pro scheda W. JP. Niemcewicza Sędziego Ziem: Brzeskiego należącey, za nie eliminowanie pism, wexę zawierających, za pomòwne żałoby i wexy przeciw JP. Instygatorowi znowu ponowione; a co wszystko jest przeciw Dekretowi oczewistemu Trbłnu przez JXży dopełniono.

O sądzenie Expensow prawnych.

Demonstracya rzeczy taka:

§.

Kiedy między punktami Wexy przez Xży wytężonemi, znayduje się zarzut nieosiadłości przeciw JP. Instygatorowi, a z tąd tkliwe jego sytuacyi pisma i postępki domierzone przez nich, jest pierwszą potrzebą złożyć dowody Possessyi na przeświadczenie Trbłu: jak daleka jest złość Xięży targająca się na krzywdę cudzą i zniewagę samych Dekretow Trblch.

Konstanty i Katarzyna z Niemcewiczow Szuyscy Cześnikowie Brzescy, zastawili dwòch Synow Woyciecha i Jozefa, świadczy to:

1712. 7bra 20 Process na Turskę zaniesiony imieniem Matki.

1727. Januar. 3 Process względem wyprzedaży Majętności Hornowa.

1727. Febr. 7. Dekret Grodzki Brzeski imieniem Woyciecha i Jozefa Szuyskich Braci, otrzymany.

Woyciecha Synem jest JP. Instygator. Na to składa Testament Oyca i Metrykę swoją.

Jozef Szuyski Cześn: Brzeski był Stryjem rodzonym JP. Instygatora (ktòry nabył wiecznością Majętność Podbiałę i Buciemł od JP. Jerzego Szuyskiego.

1769. Junii 14 datowane, a 16 przed Sądem Ziem: Brzeskim przyznane prawo.

Ten gdy steriliter umarł, po nim jako Stryju rodzonym prawem krwi takowe Dobra na siebie spadłe do swojey possessyi objął.

1782. xbra 3. Jntromissya czyniona składa się.

Z tych Podbiałę od tegoż JP. Instygatora trzyma prawem Arędownym W. JP. Stanisł: Niepokoyczycki Mieczny Wttwa Brzesk. na to jego Rewers składa się.

1785. Kwiet: 23 d. dttny.

Te dowody gdy przekonywają o aktualney possessyi JP. Instygatora, idzie dopiero opisanie początku i powodu sprawy, w ktòrey to niewinnie aż do uymy honoru, jest prostytuowany do tych czas od Xięży.

A § Była

Oyuhowski

§.

Była sprawa w Ziemstwie Brzeskim JOO. XXtt Jchmćw Jozefa Stolnika Litt. Kazimierza Łowczego Koron: Czartoryskich z JJ.XX. Cysterſami Wiſtyckiemi, do którey JXX. chcieli łączyć Aktorat z W. JP. Sędzią Niemcewiczem, choć on nienależał do ſprawy, zmyślili tylko pretext końcem jakieś nienawiści ſwojey uknowaney ku Sędziemu, aby jego ſpokoyność prześladowali procederem do tey ſwojey planty zanoſząc wprzód Manifeſt paſzkwilny.

Aktorat ich przeciw Sędziemu podany, gdy odłączonym zoſtał, i po rozſądzeniu ſprawy oczewiście XXtt Ichmćw znowu podali podali oni Punkta appellacyine ſamą Wexę przeciw Sądowi zawierające.

Sąd Ziemſki nakazawſzy aby Xięża na takowych punktach appellacyinych poprawili ſię, a o lezią ſalvam actionem ad inſtantiam Inſtigatoris zachowując, takowe Punkta pro ſummendis pœnis w Kancellaryi ulokowane.

1781. 8bra 23 Dekret Ziem: czytać ad caſum.

Nie coſnęło XŻy, owſzem dotkliwſzy jeſze na Sędziow zanieśli Manifeſt.

W ten czas Urząd Ziemſki JP. Jozefa Szuyſkiego inſtallował na inſtygatoryą przydając mu i powinnośćSukkollektoryi, na to z pod piſem Urzędnikow WW. Hornowſkiego, Niemcewicza, Ancuty, Koyszewſkiego, i Reſzki Piſarza ſkłada ſię.

1781. 8bra 23. Inſtrument datowany, a 1782. Julii 8. aktykow:

Czuły o krzywdę Sądu z powinności Urzędu ſwego JP. Inſtygator gdy pozwał JXX. Cyſterſow y JP. Bienieckiego ich Plenipotenta do Sądu Ziem: o takowe wexy: doświadczył wraz y JP. Inſtygator złości XX. o to podano mu Pozew, nie jako Inſtygatorowi, y czyniącemu ex re Urzędu ſwego, ale umianowany zoſtał ſługą W. Niemcewicza Sędziego, y po niego areſzt jako na ſługę założony do ſtanicyi.

Nie zrobił zbytku żadnego JP. Inſtygator jako Obywatel, aby miał być areſztowanym do oſobiſtey odpowiedzi, bo pozwał jako Inſtygator nie o ſwoią ale Sądu krzywdę, który był ſuficiens do odpowiedzi XX.

Ten krok na zakonność nieprzyſtoyny, zawierał raczey złośliwy szykan równości i dobremu urodzeniu JPana Szuyſkiego, bo dla czego nie pozwany, iako Inſtygator, ale iako ſługa, choć nie był ſługą, choć inſtrument publiczny Jnſtygatorem ogłaszał, tylko pozwany celem indygnacyi, bo to zagładzić wexy Sądowi uczynioney i wyexkuzować XXży od niey wcale nie mogło.

Nie czyniło hańby Szlachcicowi, żeby y ſłużył u równego y Kolligata, aniby bolało to JPana Szuyſkiego, żeby w tey zoſtawał actu powinności, lecz, że był nie ſługą, więc ten falsz, ukazywał samą wexę i proſtytucyą iego honorowi.

Zmyślił ten koncept krzywdzący Szlachcica (XXża na inwolwowanie W. Niemcewicza Sędziego do sprawy, a raczey na dopełnienie tkliwości Sędziemu, zadaiąc te hańbę iego Krewnemu, y przenosząc z ſtanu krwi, do ſtanu ſługi y iakieyś podłości Familii, przeciw tey nie legalności Aresztowania W. Sędz: wraz uczynił oświadczenie, a JPan inſtyg:tor o tę obelgę manifewał ſię.

1782. Junii 26. Oświadczenie.

1782. Julii 6. dnia Proceſs.

Za przypadnieniem Sprawy z Aktoratu JPana Jnſtygatora, tak ex offitio, iako

iakoteż z iniunkcyi Dekretowey czyniącego to było Treścią Sprawy y żałoby, o ukaranie XXży i ich Plenipotenta za lezyą Sądowi przez dwa pisma paszkwilne uczynione za podawanie onych do Akt z iednym szyderstwem Sądu o ich Eliminatę, oraz o Lucra Sądowi należące: iakoteż o własną wexę ratione położonych na Obywatela Possessyą maiącego, Aresztow końcem uzyskania statuicyi, co iest iedno, iak sama komparycya wyobrażaiąca hańbę.

Wprzod nim był podany powtórny Aktorat JPana Jnstygatora: z XX. y J. Panem Bienieckim dopełniaiącym iakby imieniem XXży wexę, kwestya gdy była o Regestr; Sąd Ziemski z racyi, że iest JPan Jnstygator wyniosł żałobę o Lezyą Sądu upominaiącą się za dobry uznał: a JPana Bienieckiego dla tego nie łączył, że XXża oświadczyli zastempstwo, do odpowiedzi za tę wexę. Sąd oraz Ziemski wyznał, że JPanu Jnstygatorowi czynić o lezyą sam nakazał, słowa: „ Ponieważ Wyrok „ Nasz w Roku 1781. 9bra 19. zapadły z JXXmi Cystersami o lezyą „ Sądu swego Jnstygatorowi czynić zalecił.

Kiedy y instrumentem y Dekretem JPan Szuyski był iuż uznany za Jnstygatora; Kiedy iego pozwanie było wolą Dekretu; kiedy on w sprawie Publiczney, w sprawie przestempstwa Prawa, z Urzędu Jnstygatora rozpoczął Proceder: gdzież iest Prawo aby Jnstygatora wolno było Aresztować, który przez Prawo ustanowiony pro publica delatione, do pilności exekucyi Prawa bezpieczeństwa, y powagi Sądow i Sędziow.

Mimo to wszystko: mimo uprzedzone dwa Dekreta ukazuiące, że Jnstygator wolą Dekretu exekwuie, XXża iednak na prostytucyą i dopełnienie tym pomnożeniem wexy przykrości raczey W. Niemcewiczowi Sędziemu, podali Aktorat z nim do łączenia in ordine approbaty Aresztu na JPana Szuyskiego maiącego Possessyą, iak dowody przeświadczyły wyżey napełniwszy żałobę terminami dotkliwemi.

Sąd Ziemski nie łączył takowego Aktoratu: przez te racye. „ Ponieważ JP. „ Szuyski z Dekretowego zlecenia dość czyniąc Funkcyi swey Jnsty„ gatorskiey z JXXżą Cystersami ninieyszą intentuie Sprawę. Ku te„ mu ponieważ żałoba do przywołanego wyż rzeczonego Aktoratu „ z Wżnym Niemcewiczem Sędzią Ziemskim approbaty Aresztu na „ tegoż JPana Szuyskiego za wyrokiem Sądu czyniącego wyniesiona „ w dotkliwych terminach przeciwko Prawu będąc, opisana ża„ dney konnexyi de tey Sprawy u Sądu naszego znaleść niemoże, „ ex eo.

Ztąd te są uwagi: że JPan Szuyski Jnstygator nie w swoiey sprawie: ale o lezyą Sądu; że za rozkazem Dekretu intentował sprawę.

2do: Przedświadczonym zostało: że żałoba zawierała termina: dotkliwe, przeciw Prawu opisane, te zaś termina nieinne, iak tylko zadaiące nieosiadłość mianuiące JPana Szuyskiego bydź sługą, rekwiruiące statuicyi. Co obrażało razem W. Niemcewicza, iako Sędziego y Krewnego to obrażało, sam Sąd: iż ta proźba wyniesiona przeciw Dekretom uznaiącym Jnstygatorem Sądowym, nie zaś prywatnym sługą, obrażało to samego JPana Instygatora, gdy iemu nieosiadłość zadana, zapretendowana statuicya, urąganie z stanu iego czyniono: dla tych terminow przeciwnych Prawu obrazę znaczących, niełączenie nastąpiło.

W samey Sprawie po odbytych kontrowersyach od IPana Instygatora o karę, a od IXXży o wysłanie tey Sprawy do Trybunału, Sąd Ziems: choć powinien był osądzić, y miał moc przez Prawo dozwoloną, przez delikatność iednak odesłał do Trybunału, słowa Dekretu.

„ Ponieważ wyrok w dacie Roku 1781. 9bra 19. w Sądzie naszym za

 padły

„ padły Actionem pro sumendis pœnis o lezyą. Sądu swego JPanu
„ Instygatorowi zalecaiący, iżby directe w Sądzie Naszym CiżIXX.
„ odpowiedali nieobowiązuie, nad to chcąc, przyzwoitey za pomów
„ ne IXXży Cystersow z uięciem sławy y honoru oczernienie w Są-
„ dzie nie interessowanym ad instantiam tegoż Instygatora dochodzić
„ na onychże kary. z tych więc przyczyn. My Sędziowie Ziemscy
„ Brzescy in ordine Læsionis w Sądzie swoim żadnego nie daiąc
„ wyrokowania, sprawę o też lezyą intentowaną do Sądu Trblskiego
„ odsyłamy.

Tak też Punkta Appellacyine y oświadczeń dwa do Punktow tychże stosuiące się, y w Sądach ad præsens naszych aktykowane JPanu Instygatorowi dla dochodzenia kary za Lezią Sądu wydaliśmy.

1783. Januar:. 18. Dekret Ziemski Brzeski.

Z tego Dekretu jest zupełne wyświecenie, że Instygatorowi Sąd Ziemski zlecił dochodzić lezye, On o to rozpoczął Proceder, y z racyi tey osobistey krzywdzącey stan Szlachcica Possesionata doświadczył od Xży wexy, że Sąd Ziem: Instygatora odesłał do Trybłu na dochodzenie za lezią kary, y na to do Rąk jego oddał pisma zawieraiące wexę przeciw Sądowi: on tedy właściwym został Delatorem y z Dekretu y z Urzędu swojego: na uzyskanie kary na Xiężach dla Sądu obrażonego.

A gdy JP. Instygator pozwał do Trybłu dowodząc do skutku Dekret Ziem: JXX. krzywdząc sytuacyą JP. Szuyskiego y sprzeciwiaiąc się Dekretowi Ziemskiemu, znowu pozywaiąc założyli Areszt na niego W. Niemcewiczowi Sędz: pozwali oraz WW. JPP. Hornowskiego, Niemcewicza, Aucutę y Koyszewskiego Deputata na ten czas Sędziow Ziem: Brzeskich zadaiąc im abusus różne, mianowicie sądzenie Rokow nad czas Prawem opisany, nie sądzenia Rokow Trzy-Krolskich, y dalsze a szczegulnie W. Niemcewiczowi, że należąc do jedności Sprawy z Xżętami Czartoryskiemi ważył się sądzić Sprawę y Urząd nie słusznie odłączył Sędziego od Sprawy, o co dotkliwe osobne w tey mierze pozanosili Processa Xża na W. Niemcewicza.

Wzajemnie WW. Hornowski, Ancuta, Niemcewicz Sędziowie emunduiąc się z zadanych abusus pozwali Xży.

Pierwiey tedy Xża na Tryble łączyli Aktorat zawieraiący Sędziow y Instygatora, potym Sędziowie y Instygator osobne z tymiż Xżą łączyli Aktoraty.

W Trybunale taki Wyrok nastąpił: słowa Dekretu *Co do oddzielney między JXX. Cystersami, a Urzędem Ziemskim y JP. Szuyskim Instygatorem Subsellow Brzeskich Kategoryi, ponieważ JXża tak manifestem w Ru* 1781. *Xbra* 27. *w Grodz: Brzesk: zaniesionym, jako też Punktami appellacyinemi, y dalszemi tranzaktami nad zakaz Prawa pospolitego dotkliwie Urząd Ziemski Brzeski oskarżyli, a ponieważ ani w powszechności całemu Urzędowi, ani w szczegulności żadnemu Sędziemu przestępstwa Prawa czyli abusus przez Konst:* 1776. *opisane nie jest dowiedzione. &c.*

Jak dwojaki był rodzay skargi, tak też dwojaka była instancya o karę: o obrażenie Sądu czynił razem Instygator y miał Sprawę na mocy Dekretu Ziem: w Trybunale, dla tego razem w jedną Kategoryą Trybunał zaiął y Instygatora, dla tego subdystynkcią uczynił wexy: y abusus osobno zadanych. A o co y sami Sędziowie mieli Sprawę circa assistentiam Instygatora jako Dellatora publicznego z Prawa postanowionego.

Oprocz powszechnie zadynych abusus całemu Urzędowi, szczegulnie zadawali jednemu W. Niemcewiczowi, jak wyżey opisało się, y dla tego Trybunał rzekł, że ani w powszechności ani w szczegulności,

ności, przez co ewinkować honor W. Niemcewicza nie dowiedzione abusus, ztąd ta uwaga, że więcey W. Niemcewicz był dotkniony na ten czas tym procederem Xży, niżeli drudzy Urzędnicy: jeszcze on jeden y do tych czas pod ich prześladowaniem, wexą y pismami czerniącemi Honor Sędziego zostaie.

Następny wyrok Trybłu ten jest: wyrezolwowanym to zostało, że Konst: 1775. nad czas przepisany Sędzenia Rokow. Sądzić dozwoliła Sądowi Ziem: a zatym słusznie Ziem: kontynuowało Sprawę Xżąt Czartoryskich nad czas Rokom przyzwoity.

Wyłączony został W. Koyszewski z procederu JXX. y dla racyi, że Xża na wybieg zmierzaiąc, zanieśli Manifesta na W. Koyszewskiego o to samo w czym manifestowali Urzednikow drugich, już po Seymikach po obraniu Deputatow, a przez to chcieli na obmowie zastanowić Sprawę.

Co do kary na Xży taki Dekret: *a za innych Urzędnikow Ziem: Wdztwa Brzeskiego dotkliwe zaskarżenie y za pomówienie de abusu niczym nie dowiedzione punibiles JXX. Cysterfow Censendo, zamiast siedzenia Wieży Ciwilney Sześcio-Niedzielney na płacenie tysiąca kop, Expensu sta złch præ Instantia Urzędu Ziem: Brzesk: a osobno na zapłacenie Expensu złch dwuch-set præ Instantia JP. Szuyskiego Instygatora wskazuie.*

Oraz ażeby Manifest 1781. Xbra 27. także Punkta appellacyine z dotkliwością Urzędu Ziem: Brzesk: w Akta umieszczone, niemniey dalsze wszystkie Manifesta, oświadczenia, Pozwy, & quocunq; titulo pod jakiemikolwiek bądź datami do tąd znayduiące się sub nomine JXięży Cysterfow, lub ich Plenipotentow tak w ogulności Urzędowi Brzesk: jako też w szczegulności przeciwko Osobom Sędziow Ziem: Brzesk: tranzakta za nieważne declarando, one z Akt wszelkich Eliminować na tychmiast nakazuje.

1783. 7bra 27. D. Dekret Oczewisty Trybunalski.

Widzi Trybunał z Dekretu, że ukarani zostali Xięża tak za dotkliwe pisma, jako też za zadane abusus, a niedowiedzione: o jaką karę pro re Urzędu czynił Instancyą Instygator z Urzędu swego: bo o takie Akcye przeciw Sądowi y w czasie Sądow dopełnione Prawo Instygatorom czynić nakazało: co też dopełnił Instygator, dla tego: że czynił z woli Prawa, y poniosł Expensę. Sądzono mu złch 200. Expensu na JXX. sądzono osobno dla Urzędu, dwojaki przeto sądzony Expens. Bo też dwojaka była Instancya w procederze, a pozwolona przez Prawa, y przez Trybunał przyięta.

Nim więc przyszło do satysfakcyi Dekretu przez Xięży, JO. Xiąże Sapieha Generał Artyleryi, Starosta Sądowy Brzeski dopełniaiąc przepis Prawa, kredensował na Instygatoryą Grodzką Brzeską tegoż JP. Szuyskiego jako Obywatela godnego, nie notowanego niczym, Obywatela possessionata, jako żadną służbą nie zaiętego, bo tym samym Urzędu swejego, który przytomności zawsze przy Sądach potrzebuje, nie mógłby dopełniać, a tym zatrudnionego, pewnieby Xiąże chcący exekucyi aktualney prawa: na ten Urząd nie wybierał.

Gdy już przyszedł termin exolucyi, JXX. Cysterśi dwóm Urzędnikom, to jest W. Hornowskiemu, y Ancucie, Schedy im należące, oraz JP Instygatorowi opłacili, jak świadczą kwitacye.

Co zaś do schedy W. Niemcewiczowi należącey, chociaż W. Sędzia chory będąc przysłał WJP. Niemcewicza Szambelana Syna swego z Plenipotencyą do odebrania, Xża jednak nie uważaiąc na Dekret, śmiało go przestępuiąc takowey summy szczupłey nie opłacili, ani też oney lokowali w Kancellaryi, jak uczynić byli powinni, jeżeli godziło się Plenipotencyą legalną od Oyca Synowi wydaną, kwestyonować dla tego: że nie przyznana, toby W. Sędzia przyszedłszy do zdrowia, personaliter będąc w Kancellaryi Grodzkiey,

dzkiey, do Zamanifestowania Xięży o taką złośliwą kontrawencyą Dekretowi Trybunalskiemu uczynioną, znalazłszy pieniądze ulokowane w Kancellaryi, przyznałby kwitacyą z odebrania: lecz nie ten był cel Xięży, tylko wnętrzna jakaś nienawiść, aby nękać choć y niesprawiedliwym procederem y expensem spokoynego Obywatela.

Już rozumiał JP. Instygator, że po Dekrecie Trybunalskim po opłaconey summie wolnym będzie od prozekucyi y wexy Xięży, lecz inaczey stało się, bowiem JXięża, dla tego że uczynili kontrawencyą, rzucili się znowu do obelgi na JP. Instygatora, jakby on był winien, że oni nie oddali pieniędzy przez oświadczenie swoje slugą W. Niemcewicza znowu umianowali, *Słowa:*

Przeciwko zaś JP. Józefowi Szuyskiemu Instygatorowi Sądow Ziemskich Brzeskich, Słudze WJP. Niemcewicza Sędziego o nieprzyznanie kwitu na dniu wczorayszym wydanego znać ex suggestu WJP. Sędziego.

1784. *Junii 25. Oświadczenie.*

Te słowa y ten tyr, co należał do kontrawencyi przez nich uczynioney, co one pomagaią do uchylenia od pen kontrawencyinych co za konnexia nie przyznanie kwitu (który potym został przyznany) z kontrawencyą Sędziemu dopełnioną, aby sługą nazywać tego, który nie służy, z którego dwa instrumenta, sam Dekret Trybunalski wyznał być Instygatorem, y nie przyjoł zarzutu tego Xięży, jaki równie na tenczas czynili.

Nie wstydziłoby to JP. Szuyskiego, żeby y był sługą, aniby to gniewało: lecz gdy sługą nie jest, ale Krewnym, te tedy słowa pisma, końcem samey wzgardy są umieszczone, znaczą obelgę, znaczą dotkliwość, to każdy uważaiąc interess, jawnie poznaje.

Po dopełnioney tey jedney kontrawencyi, toż przez niewyeliminowanie wszystkich pism jak Dekret kazał, dopełnili drugą kontrawencyą; o jaką JP. Instygator z obowiązku Urzędu swojego czuły o skutek Dekretu y o honor Sędziow, Jchm: Xięży zamanifestował.

1784. *Junii 30. dnia Procesś.*

1784. *Julii 12. Procesś o wexę na JP. Instygatora przez Xięży uczynioną.*

Przez Remanifest swoy, zaskarżyli Xięża JP. Instygatora: że to mimo wolę Sądu Ziemsk: uczynił; jakby Sędziom to miło być miało, żeby pisma dotkliwe zostawały w Aktach: których Eliminata, magno. motu aż przez Dekret została uzyskana, jakby to który Sędzia chciał zostawać pod pismem niesławy a jednak żaden z Sędziow nie zamanifestował JP. Instygatora o to; ani wydał pisma dla Xięży na ich nie eliminatę, właśnego domysłu JXX. te są słowa manifestu, y przez to samo dotkneli powtóre honor Sędziow, równie tenże sam manifest podlega Eliminacie.

1784. *Julii 3. dnia ten to Procesś Xięży.*

Pisma dotkliwe były dwojakiego rodzaju, jedne sięgały wszystkich Sędziow, drugie przeciw jednemu W. Niemcewiczowi były czynione, dla tego Trybunał, wszystkie pisma ogulne y szczegulne kazał Eliminować.

Dostrzedz skutku Dekretu względem eliminaty, do Urzędu Instygatora należało, który z mocy tegoż Urzędu o krzywdę Sądu procedował, y ją uzyskał, na ocalenie Honoru Sędziow: sami Xięża przystępując na optykę do satysfakcyi Dekretu w obecności JP. Instygatora, jako dozorcy skutkow Dekretu, eliminowali niektóre manifesta, nie zaparli się tey prawdy w żałobie swojey, słowa jey. *Tedy żałuiące Dellatores pełniąc winne Dekretowi Trybunalskiemu posłuszeństwo, nayprzód manifesta pod różnemi datami przeciwko*

ciwko Urzędowi czyuione w obecności obżałowanych, Szuyſki jako pod ówczas Inſtygatora &c. eliminowali.

Nie zaparli tey znowu drugiey prawdy że wſzyſtkich dotkliwych pism nie eliminowali, a oſobliwie tych, które więcey dotykaią W. Niemcewicza, słowa żałoby po JP. Szuyſkiego wynieſioney. *A choćby co jeſzcze nie z umyſłu, lecz z przepomnienia, czyli niewiadomości nie eliminowanym zoſtało, wſzelako obżałowany przeſtawſzy być Inſtygatorem czynić już o to niemógł, ani od żadnego z Sędziów zlecenia nie miał.*

W drugiey żałobie po W. Niemcewicza tak piſzą: *piſma przeciwko W. T. od Urzędu oddzielne nie weſzły w Dekret Trybunalſki, a przeciwko Urzędowi czynione wſzyſtkich nie ſamego W. T. dotknely, wſzyſcy ſą czuli a nie ſkarżą, bo maią w Aktach Eliminatę.*

Te ſłowa jawnie ſą przeciw Dekretowi Trybunalſkiemu, który ogulne y ſzczegulne kazał eliminować, więc jakim czołem pisać to, y mòwić że Dekret nie zajoł, kiedy o tym wyrok Dekretu czyta ſię, ta krnąbność jeſt przeciw Dekretowi oczewiſta, jaſny Dekret tłómaczyć odważyli ſię aby przeſtąpić Dekret, nie wyeliminować piſm, aby trzymać Sędziego pod piſmami wexy, aktòrych ròwnie Trybunał nakazał eliminatę.

O te jawne ſprzeciwieńſtwo Dekretowi, gdy JP. Inſtygator z obowiązku Urzędu, kroki Prawne czynić zaczoł: udali ſię JXX. do fortelu choć próżnego, dopadli do W. Hornowſkiego, Koyſzewſkiego, y Włodka; y ci łatwi na krzywdę Sędziego Kolegi końcem uproiektowanego zamitrężenia mu dòyścia ſprawiedliwości podpiſali Kredens wetrzech na Inſtygatorią JP. Boguſławſkiemu na zatamowanie już to niby wolności procedowania JP. Szuyſkiemu jako Inſtygatorowi.

1784. Julii 17. takowy Kredens producitur.

Uroczyſte jeſt Prawo Statutu w Art: 14. z Roz: 3. co do wolności Szlacheckich że nawet Król żadnych Urzędow, by naymnieyſzych na zaoczne zaſkarżenie nikomu odbierać ani z ich zrzucać mocy mieć nie będzie.

Przywileie y liſty wſzelkie pierwſze przy mocy zoſtać maią; to o tym Art: 32. z Roz: 1. upewnia, tož Art: 11. z Roz: 7. y Konſt: 1588. pierwſzość zapiſow zaręczaią.

Otrzymał JP. Szuyſki Inſtrument od pięciu Urzędnikow od całego Ziemſtwa do ktòrego W. Hornowſki y Koyſzewſki ròwnie piſali ſię, jego jeſt pierwſzy liſt, niżeli JP Boguſławſkiego: ten poślednieyſzy bez mocy zoſtaie zawſze tak, jak y każdy poślednieyſzy Przywiley; bo wyzuwać z rzeczy, z Urzędu nikogo niemoże, aż za uprzedzonym chyba procederem.

Utracili JPP. Sędziowie przez ſwòy podpis, wolność inſtallacyi kogo drugiego, mimo pierwſzy ſwóy Dokument: to piſmo ich wydane przeświadcza: każdyby podobno chciał powròcić do wyprzedanego dziedzictwa; po mimo ſwòy zapis, żeby to pozwalały Prawa: lecz raz wydany zapis czy Przywiley cofnionym być niemoże.

Przez dwa ſpoſoby wyzuć ſię z Urzędu tego raz mu danego JP. Szuyſki mògłby; przez odſtąpienie, albo śmierć; znowu przez odſądzenie za jakie wykroczenia.

Poſuneli ſię ci Sędziowie wetrzech: tylko na wydanie komu drugiemu Inſtrumentu, bez rezygnacyi Szuyſkiego, bez odſądzenia od tey funkcyi; więc jaką mocą chcieli mu odebrać, to przy czym go Inſtrument mocnym uczynił.

Jeſtże mu jaki wyſtępek przynaymniey zadany żaden, to przeświadcza tenże Inſtrument JP. Boguſławſkiemu wydany: chyba to jeſt wyſtępkiem, że dbały był o honor Sędziow, że procedował o to, że o nie

niewyeliminowanie pism paszkwilnych Osoby Sędziow dotykaiących upomniał się, zamanifestował XX. y udał się do proceder u o to.

Wydanie powtórnego Instrumentu, zniszczyć niemogło pierwszego ani też mogło odebrać Urząd JP. Szuyskiemu bez dekretu y przekonania; tego póki niema, jest zawsze Instygatorem JP. Szuyski, nie zaś JP. Bogusławski; niech on idzie do procederu, niech użyszcze Dekret odsądzaiący, a bez uprzedzenia tego, zyskiwać skutku swoiemu Instrumentowi niemoże, ani quendere hoc officio, po mimo pierwszego; tak równie żeby Woiewództwo na mieysce żyiącego Sędziego nie odsądzonego; obrało drugiego, byłażby ważna taka Elekcia; czy dla tego ów pierwszy przestałby być Sędzią, niemiałby mocy swego Urzędu exekwować, y nim zaszczycać się bez przekonania prawnego: słusznieby to uczynił Konwent, żeby Opata obrał drugiego bez przekonania tego: czyżby dla tego JX Rembowski przestałby być e- nym tak właśnie arbitralny ten Instrument, præjudicare niemoże Urzędowi JP. Szuyskiego pierwiey nadanemu: ma on wolność zupełną gaudere hoc offitio.

Ważyli się JXX. oczerniać nawet JP. Szuyskiego w Załobie swoiey, zadać mu to, że dla wielu zdrożności Urząd go oddalił od Instygatoryi, gdzież Dekret na to. Jakież to są występki? niechże dowodzą tu JXX. napisali to nawet przeciw pismu samych tych Sędziow, którzy będąc Osobami Swieckiemi, tkliwsi byli o honor bliźniego, niezarzucili żadnego występku: bo żadnego niema, bo wiedzą, że kara pœnæ talionis jest surowa: a XX. śmiało udali się y do tego sposobu wexy, słowa ich Załoby: *Owszem obżałowanego Szuyskiego widząc być nie kompletowego Urzędu, lecz iednego W. T. Niemcewicza Pana swego woli ulegaiącym, tudzież niektòre inne bacząc zdróżności od funkcyi Instygatorskiey oddalił, a na mieyscu wykraczaiącego obżałowanego Szuyskiego Urodzonego Bogusławskiego Kredensował.*

Pierwszy W. Hornowski ściągnął rękę do powtórnego Instrumentu przeciw pierwszemu podpisowi swoiemu: przeciw trwaiącemu Instygatorowi, jegoż pismem pierwszym autoryzowanemu: on pierwszy do złamania Prawa ośmielił się, aby tylko zatrudnił Sędziemu satisfakcią, y przedłużył honorowi Sędziego obelgę, on jest Autorem tey kłòtni dzisiay, y tey czerni z iaką wylewaią się JXX. pod jego hasłem na JP. Szuyskiego, jako mocą powstał przeciw pismu swoiemu pierwszemu: niechże dowodzi, a Prawo ważność, zapisow ostrzegaiąc w Art: 7. z Roz: 7. położyło karę 6. niedziel ktoby przeciw zapisowi swoiemu mówił o jakie præjuditionalne wydanie Instrumentu składa się.

1784. Junii 22. Proces.

Ten krok gdy nie mógł JP. Szuyskiego od jego Urzędu oddalić, gdy to ostrzegły Prawa, ważnie zaszczyca się tym Urzędem do tych czas JP. Szuyski na mocy Instrumentu od całego Urzędu wydanego, ważnie czyni Prawem, jako legalny Instygator o kontrawencyą Dekretowi na krzywdę W. Niemcewicza szczegulnie, jako Sędziego dopełnioną, ważnie czyni o Eliminatę pism obelżywych, bo do tych nie eliminaty sami się przyznali.

Znaią sami Xięża, że czynić o to Prawem z Urzędu swoiego mocen jest Instygator, bo to jest jego obowiązkiem, przedłużaiąc przeto winę sprzeciwieństwa, zarzut tylko ten czynią, że iuż nie będąc Instygatorem (to są słowa ich żałoby) nie wolnie ich pozywał, kiedy i ten zarzut rozwiązuią Prawa, że JP. Szuyski bez przekonania nie mógł utracić Urzędu, upada ich argument, względem nielegalności procederu, więc słusznie jako Instygator procedował i proceduie, teraz ten zarzut nawet manifestem swoim uczynili o nie ważność ich zapozwania.

1784. 7bra 6. dnia Manifest prtr.

Tym to celem W. Hornowski præ favore JXX. installował tego pseudo Instygatora, że ten zaręczył nie być bacznym, na krzywdę Sądu, a mianowicie na krzywdę W. Niemcewicza równego Sędziego, i Sędziego tegoż samego Sądu, którego choć niewolnie umianowany został JP. Bogusławski Instygatorem, ktory wraz uskuteczniaiąc to uczynił oświadczenie, iż żadney sprawy niema z JXX. Cystersami w Trble, i zrzeka się oney, a chociaż był wydał pozwy po XXży legitymuiąc się przy Instygatorstwie.

1784. Xbra 13. dnia dattne oświadczenie JP. Bogusławskiego.

1784. Febr: 17. Manifest o to W. Niemcewicza na JP. Bogusławskiego.

Pozywać o te kontrawencye, gdy do Instygatora należało, jakim onkoońcem, czy legalnym, czy nie legalnym umianowany Instygatorem, czemuż nie pozwał Xięży præ officio Urzędu swoiego, czemuż nie pozwał JP. Szuyskiego, nie dowodzi legalności swoiego Instrumentu, a zatym o Prawo pierwszości dellacyi przyzwoitey temu Urzędowi, to było powinnością jego, on nie exekwował tego ex condicto z Xiężą, bo na zamitrężenie tylko etiam przeciw Prawu został installowany, nie zaś żeby upominał się krzywdy osob Sądowych.

z Władzy przeto Urzędu swoiego za wydanym zakazem, o te kontrawencye słusznie intentował z XXżą JP. Szuyki, jako Instygator o karę w Trybunale sprawę z Regestrow Taktowych właściwych tey sprawie, z jakich JP. Instygator czynił rzecz w czasie oczewistego Dekretu, ten Regestr wedle przepisu prawa Instygatorowi, jak był właściwy do sprawy oczewistey, tak też i o kontrawencyą temuż Dekretowi, równie legalnym jako Instygatorowi został, jako w teyże sprawie o skutek rzeczy sądzoney.

Do tego Aktoratu łączył swóy Aktorat z Regestru Sprzeciwieństwa z XXżą W. JP. Sędzia, z mocy Dekretu oczewistego, ktory do Regestru Taktowego łączył wszystkie Aktoraty, łączył jako spòlnik rzeczy, bo w Dekrecie oczewistym, razem Urząd i Instygator czynili instancyą o karę na Xięży, ta ogulna naznaczona, za wszystkie ich wykroczenia, ogulna Eliminata pism nakazana, w tym gdy nastąpiła Kontrowencya, ten sam porządek delacyi został, o skutek jaki był o uzyskanie samey kary, osobne znowu zostało Prawo dellacyi, Instygatorowi o Eliminatę, do jakiego Aktoratu o to przez Instygatora wyniesionego, miał Prawo z jedności łączenia się JP. Sędzia, i w drugiey Kategoryi jednym Dekretem rozsądzoney, na spòlną instancyą, i o kontrawencyą jednemuż Dekretowi z połączenia uformowanemu.

Słusznie łączył z W. JP. Hornowskim, bo ten tymże Dekretem jest zaięty, on został przyczyną zamitrężenia satysfakcyi W. Sędziemu, on przyczyną jest Expensy, o powrót onych w sprawie ex re Dekretu poniesionych, słusznie został pozwanym, i ex re jedności sprawy z Regestrow właściwych Sprzeciwieństwa, nie ex officio został łączonym.

Konst: 1784. Dekretow Trybunał: z połączenia nastałych nie skassowała, owszem na takowe sprawy Dekretami połączone ustanowiła Regestr Taktowy Extraordynaryiny.

Słusznie na Kadencyi Wileń: w Roku 1785. z Regestrow Taktowych tak przywołany został Aktorat JP. Instygatora, jakoteż łączenie do niego nastąpiło Sędziego Aktoratow, jako łączonych Dekretem oczewistym Trybunał: bo dla tey Kadencyi Prawo te zachowało dawny porządek Regestrow i wołanie w Regestrach Taktowych spraw umieszczonych, gdyż Exekucya Regestrow od Kadencyi Grodzieńskiey ostrzeżona, i przeto przenos spraw dozwolony.

Po przywołaniu sprawy i po złączeniu legalnym Aktoratow, czemuż JXXża manifestuiąc pierwiey JP. Szuyskiego o nielegalne po-

zwanie dla racyi jakoby przestania być Instygatorem, niestawali w Trybunale, nie zarzucali mu tego, nie dowodzili ztąd incompetentiam Regestru (z czym teraz odzywaią się) ale kondemnowali się przekonani zawsze o karze za Kontrawencyą, tylko aby przewłóką procederu, narazili na Expensa Obywatelow i ich ucisneli.

Usprawiedliwiony od obiekcyi przez XXży uformowanych, otrzymany na XXży Dekret Kontumacyiny, a jako o satysfakcyą Dekretu oczewistego Trybun: wedle Konstytucyi 1764. zawieraiący slusznie ultymarną konwikcyą składa się.

1785. Marca 26. dnia cum solennitatibus.

Nim nastąpiła Exekucya Dekretu JXXża idąc za powodem złośliwey zemsty, w ten czas, kiedy JP. Szuyski z obowiązku Urzędu Instygatoryi znaydował się w Brześciu na Sądach Grodz: kazali podać zakaz w Dobrach W. Sędziego Niemcewicza, z aresztem mianuiąc go slugą i dalsze wyrażaiąc paszkwile, nie jestże to krzywda obelżaiąca sytuacyą JP. Szuyskiego, który jest osiadłym Obywatelem, dwuch Juryzdykcyi Instygatorem i Sukkolektorem, nie zaś prywatnym slugą, to złożone przeświadczyły dowody, jest to postępek przeciw Dekretowi Trybun: o co JP. Szuyski zaniosł Procels.

1785. Maja 14. dattny, a Maia 21. dowod zeznania takowego Pozwu składaią się, Ditto Maja 14. Manifest W. Niemcewicza ratione założonego nie slusznie i fatalnie aresztu.

Rozumiał JP. Instygator, że XXża po zapadłym Dekrecie rzucą się do wyeliminowania pism dotkliwych, Dekretem nakazanych, lecz tego gdy nie uczynili, przeto znowu JP. Instygator o to Proces uczynił, i drugi o wexę.

1785. Junii 6. dnia oba dattne.

Za wydanym obwieszczeniem, gdy W. JP. Szczepanowski Sędzia dla uczynienia tradycyi pro re JP. Instygatora do Dóbr Olizarowego Stawu ziechał, JXX. pozwoliwszy pierwiey, nie dopuścili potym, ex captato tempore, gdy znowu tenże W. Sędzia ziechał równie fortiter broniąc nie dozwalili obięica, na dowod wydane Testimoniales.

1785. Maja 19. jedne, Maja 22. drugie prtr.

Trzeba więc było widząc ten nieslusny opor XXży zmierzaiących na pomnożenie Expensow udać się po brachium do Departamentu Woyskowego, i dopiero z dodanym brachium, gdy W. Sędzia ziechał, dopuścili tradycyi, ktory pro re JP. Instygatora ad proportionem procentu od wskazu w Dekrecie Kontumacyinym zapartego, a złł: 3250. wynoszącego dwuch poddanych z wydziałem gruntu i zabudowania podał.

1785. Julli 23. List tradycyiny i Intromissya prtr.

Po takiey tradycyi, JXX. Cystersi nie kończąc na krzywdie jako de super honorow JP. Instygatora wyrządzali i Dekretowi Trybun: zaskarżyli i W. JP. Szczepanowskiego Sędziego legalnie odbywaiącego tradycyą, dla tego tylko że dopełniał te Urzędowe dzieło dla W. Niemcewicza i JP. Szuyskiego.

Nie doświadczyłby tey prostytucyi i róžnych wexy, jakiemi i teraz do Trybunału wyniesione pozwy są napełnione, i JP. Instygator, żeby o skutek i powagę Dekretu, o honor osob Sądowych nie popierał procederu, żeby odstąpił obowiązku Urzędu swoiego.

Z wyiaśnienia tego, gdy o tym jest zupełne przekonanie, że jedyny upor i krnąbrność XXży opieraiąca się skutkom Dekretu oczewistego, jest zrzódłem dzisieyszey sprawy i to ją roznieciło aż do tego stopnia, prostytucyi osob woła tu sprawiedliwość, woła honor obelżony niewinnie o surową na XXży karę za przestępstwa te śmiałe Dekretu za wexy dotkliwe, i o Eliminatę pism czerniących nie odwłóczną.

O co Pozwy wyniesione składaią się.